

Päiväkotirauha

Päiväkotirauha on lapsia ja vanhempia osallistava toimintatapa päiväkodin kiusaamisen vastaiseen työhön.

SUUNNITTELU

1. Päiväkodin aikuiset muodostavat yhdessä keskustelemalla yhteisen käsityksen turvallisesta ryhmästä, kiusaamisesta ilmiönä, toimivista käytänneistä sekä lasten ja vanhempien osallisuudesta kiusaamisen vastaisessa työssä. Päiväkodin koko henkilökunta koulutetaan yhdessä sovittuun toimintatapaan. **Tutustu myös: Tuumaustalkoot-keskustelutyökalu.**
2. Lasten kanssa keskustellaan siitä, millainen on mukava ryhmä, millaiset asiat lapset kokevat kiusaamisena ja miten hyvä kaveri toimii. Yhteisen keskustelun pohjalta sovitaan ryhmälle yhteiset säännöt.
3. Lapset ja aikuiset valitsevat yhdessä jonkin teeman, johon päiväkodissa halutaan erityisesti keskittyä ja joka ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja kiusaamista sekä vahvistaa kaverisuhteita. Lapset voivat ehdottaa pitkin vuotta myös uusia kaverisuhteita vahvistavia teemoja. Tavoitteena on, että teemojen avulla lapset oppivat pikkuhiljaa tunnistamaan tunteita ja pohtimaan niiden ilmaisua, toimimaan ystävällisesti sekä erottamaan oikean ja väärän. **Tutustu myös: Päiväkotirauhapeli.**
4. Teeman ympärille laaditaan lasten kanssa toimintasuunnitelma, johon kirjataan konkreettiset asiat, joihin halutaan keskittyä. Suunnitelman tekemiseen kannattaa varata riittävästi aikaa, jotta lasten näkemykset tulevat huomioiduksi. Toimintasuunnitelma ja ryhmän ajatukset kannattaa liittää osaksi ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaa.
5. Kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma esitellään ja siitä keskustellaan vanhempien kanssa vanhempainillassa. Vanhempien ajatukset täydentävät suunnitelmaa, ja illassa voidaan sopia, miten vanhemmat voivat olla mukana edistämässä päiväkotirauhan teemaa. **Tutustu myös: Kaikille kaveri päiväkodissa -vanhempainilta.** Työkalut löytyvät osoitteesta www.mll.fi/paivakotirauha

i Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen ohje paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimiseksi ja varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi. Ohje perustuu varhaiskasvatustalakiin. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että varhaiskasvatuksessa ei sallita kiusaamista, väkivaltaa eikä häirintää. Kiusaaminen tunnistetaan, siihen puututaan ja sitä ehkäistään tietoisesti ja suunnitelmallisesti.

Esiopeus on perusopetuslain alaista toimintaa. Perusopetuslaki ja perusopetuksen valtakunnallinen opetussuunnitelma edellyttävät, että kiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistilanteisiin puuttumiseksi laaditaan suunnitelma.

Tavoitteena on, että jokaisella päiväkodilla/ päiväkotiryhmällä on yhdessä lasten kanssa suunniteltu kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma, jota myös toteutetaan ja arvioidaan lasten kanssa.

TOTEUTUS

Kausi aloitetaan toiminnan suunnittelulla. Sen jälkeen valmistellaan tapahtuma, jossa juhlistaan päiväkotivuoden alkamista. Juhlissa esitetään lasten itsensä laatima päiväkotirauhan julistus, joka voi olla teksti, kuva, esitys tai muu tuotos. Julistus käsittelee valittua teemaa. Vuoden aikana kiusaamisen vastaista työtä toteutetaan osana päiväkodin arkea. Lisäksi voidaan järjestää erillisiä tapahtumia, opetustuokioita ja vanhempainiltoja, joissa syvennyttään käsittelemään teemaa.

ARVIOINTI

Vuoden aikana päiväkodin aikuiset arvioivat toimintaa säännöllisesti muun muassa havainnoimalla lapsia ryhmässä ja keskustelemalla työntekijöiden kesken toimintakäytännöistä ja siitä, miten asetetut tavoitteet ovat toteutumassa. Tarvittaessa suunnitelmia muokataan. Myös lasten kanssa arvioidaan toimintaa ja kysellään heidän näkemyksiään asioista. Toimintaa tulee arvioida säännöllisin välein, jotta lapset muistavat tehtyjä juttuja ja tapahtumia. Apuna voi käyttää esimerkiksi kuvia. On tärkeää tiedustella myös vanhemmilta, miten kiusaamisen vastainen työskentely näkyy kodin arjessa.

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Päiväkotirauha-malli perustuu peruskouluissa toteutettuun Koulurauhaohjelmaan, joka on Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Opetushallituksen, poliisin, Folkhälsanin ja Suomen Vanhempainliiton yhteinen ohjelma.
www.koulurauha.fi